

BLENDOW

LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

Friade arrestvakter fälls i hovrätten – för passiva vid självmordsförsök

Publicerad

21 DEC 2022

Hovrätten ändrar den friande domen och dömer två arrestvakter i Halmstad för tjänstefel till dagsböter. Tillsynen av en intagen som försökt hänga sig med sina lakan har varit tillräcklig, men vakterna borde ha kontaktat stationsbefälet när man vid en kontroll noterade att den intagne rivit sönder lakanen, eftersom detta är en känd självskaferisk.

Det var en natt i april 2021 som mannen hämtades till förhör och även anhölls med anledning av ett mycket allvarligt brott. Mannen avvisiterades och placerades i en cell vid arresten i Halmstad och hade först tillsyn var 15:e minut, i enlighet med beslut från stationsbefälet. Senare på natten ändrades tillsynsintervallet till var 60:e minut.

På eftermiddagen nästföljande dag kom en polisutredare till arresten för att underrätta mannen om att han var fortsatt anhållen. Han påträffades då på toaletten med en snara runt halsen som fästs i kranen på handfatet - och med händerna bakbundna. Både snaran och bakbindningen hade tillverkats av sönderrivna lakan från cellen.

Utredaren lyckades få ned mannen och tillkalla ambulans - och han klarade sig utan några allvarliga fysiska skador. En närmare kontroll visade att de inhyrda arrestvakterna från säkerhetsföretaget Avarn hade gett mannen tillsyn mer frekvent, var 30:e minut. Men anteckningarna från de så kallade tillsynsbladen väckte betänkligheter.

Vid tillsyn knappt två timmar före tillbudet i cellen hade det noterats att mannen ”går runt”. En halvtimme senare hade det antecknats ”rivit sönder lakan och rullat ihop ett annat”. Ytterligare en halvtimme senare - 50 minuter före tillbudet - hade arrestvakten antecknat ”vaken-står vid dörr”.

Detta ledde till att de båda arrestvakterna åtalades för tjänstefel, för att inte ha tagit bort de sönderrivna lakanen eller ha meddelat stationsbefälet om incidenten och på så vis förebygga självskaferhandlingar.

Halmstads tingsrätt beslutade dock att ogilla åtalet och frikänna vakterna.

I efterhand kunde det konstateras att ett ingripande från vakterna när de sönderrivna lakanen uppmärksammats ”sannolikt [hade] medfört en annan händelseutveckling än den som följde”. Vakterna hade samtidigt utfört sina arbetsuppgifter på ”ett korrekt och omsorgsfullt sätt” - och det framgick att man hade diskuterat förehavandena med lakanet sinsemellan men bedömt att det inte fanns någon fara och därmed inte heller skäl att ingripa. I denna bedömning hade man vägt in att det beslutade tillsynsintervallet på 60 minuter indikerade en normal risknivå och att det inte fanns några indikationer på att mannen skulle vara psykisk instabil eller självmordsbenägen.

”Deras agerande har inte berott på slarv eller lättja utan är resultatet av en felbedömning i stunden”, skrev tingsrätten, när man ogillade åtalet. Rätten var dock inte enig i sin bedömning. Rådmannen och en nämndeman var skiljaktiga och ville bifalla åtalet.

Hovrätten för Västra Sverige river nu också upp den friande domen och fäller de båda arrestvakterna för tjänstefel.

Något som är värt att notera särskilt i de skriftliga anvisningar som gällt vid arresten är att stationsbefälet alltid ska kontaktas vid en incident med frihetsberövad och att stationsbefälet fortlöpande ska ompröva hur ofta tillsyn av den intagne ska ske, med hänsyn tagen till ålder, brottets art och övriga riskfaktorer.

Vakterna har uppmärksammat att mannen rivit sönder ett lakan samt rullat ihop och gjort knutar på ett annat lakan - och inte vidtagit någon annan åtgärd än att notera agerandet på ett tillsynsblad. Det framgår samtidigt att intagna i vissa fall helt nekas sängkläder på grund av risken för att dessa används vid självskadebeteende - och att vakterna varit medvetna om detta.

Det står i och med detta klart att mannens agerande med lakanen var en sådan incident som enligt arrestvakternas instruktioner skulle ha rapporterats till stationsbefälet. Att inte göra detta har därför utgjort ett åsidosättande av vad som gällt för vakternas arbetsuppgift.

Att vakterna sinsemellan diskuterat om man borde kontakta stationsbefälet eller vidta någon annan åtgärd gör att underlåtenheten att agera har varit uppsåtlig, konstaterar hovrätten. Trots att det inte funnits någon dokumenterad historik eller tecken på att mannen var självskadebenägen borde det också ha stått klart för vakterna att hanteringen av lakanen utgjorde en säkerhetsrisk och att information om detta varit relevant för stationsbefälet vid den löpande omprovningen av den intagnes tillsyn. Det har därför varit oaktsamt att underlåta att agera eller informera stationsbefälet, slår hovrätten fast.

Tillsynen av de intagna är en väsentlig uppgift för arrestvakterna och underlåtenheten har i det aktuella fallet föranlett risker för den intagnes hälsa. Gärningen kan därför inte rubriceras som ringa. Arrestvakterna döms i stället för tjänstefel till 40 dagsböter vardera av en enig hovrätt.

Isak Bellman

Instans: Hovrätterna

Rättsområden: [Påföljd](#), [Brott mot samhället](#), [Åklagare](#), [Polis](#), [Straffprocess](#), [Ordning och säkerhet](#), [Kriminalvård](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter